

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน แยกตามอำเภอต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ครูและนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2550 ทุกอำเภอ โดยมีสถานศึกษาใน 7 อำเภอ จำนวน 133 โรง เป็นนักเรียน 5,085 คน ครูจำนวน 421 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (R.V. Krejcie & D.W. Morgan, 1970; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่าง 921 จาก 21 สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 แล้วสุ่มจากประชากร โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Random Sampling) คือ แบ่งกลุ่มตามอำเภอที่เป็นที่ตั้งสถานศึกษาแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา และสถานภาพ รวมทุกสถานศึกษาเป็นครูผู้สอน 74 คน และนักเรียน 847 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 921 คน ดังตารางที่ 2 – 3

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามขนาดสถานศึกษา

ลำดับ	สถานศึกษา	อำเภอ	นักเรียน		ครูผู้สอน	
			ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	เชิงวิทย์อนุบาล	เมือง	367	63	19	3
2	บ้านท่าสองคอน	เมือง	143	23	21	4
3	บ้านเขา "รัฐประชาวิทยากร"	เมือง	127	20	16	3
4	วังยาวศึกษาวิทย์	โกสุมพิสัย	339	57	23	4
5	หนองงูวิทยากร	โกสุมพิสัย	127	21	11	2
6	บ้านแก้งเชิงแดง	โกสุมพิสัย	26	3	14	2
7	มะค่าพิทยาคม	กันทรวิชัย	398	68	24	4
8	นาสีนวนพิทยาสรรค์	กันทรวิชัย	187	31	17	3
9	วังบัวสามัคคีวิทยา	กันทรวิชัย	42	5	16	3
10	บ้านเชียงยืน	เชียงยืน	496	85	25	5
11	คูทองวิทยาคม	เชียงยืน	291	48	24	4
12	บ้านขามเฒ่า	เชียงยืน	61	8	17	3
13	แกดวิชัยคาร	แกดคำ	404	69	22	4
14	บ้านวังแสง	แกดคำ	215	36	15	3
15	บ้านเหล่าจันทน์ภู	แกดคำ	76	12	14	2

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับ	สถานศึกษา	อำเภอ	นักเรียน		ครูผู้สอน	
			ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
16	ชั้นชมพิทยาคาร	ชั้นชม	684	118	32	6
	ชุมชนบ้านกุศปลาตูก	ชั้นชม	152	22	26	5
	บ้านหนองกง	ชั้นชม	37	5	14	2
19	นาโพธิ์พิทยาสรรพ์	กุศรัง	631	108	30	6
	กุศรังประชาสรรค์	กุศรัง	230	38	16	3
	บ้านหนองแวงสหคามฯ	กุศรัง	52	7	16	3
		รวม	5,085	847	412	74

ตารางที่ 3 รายชื่อขนาดสถานศึกษาแยกเป็นรายอำเภอ

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	อำเภอ	ขนาดสถานศึกษา	หมายเหตุ
1	เกิ่งวิทยานุกูล	เมือง	ใหญ่	
2	บ้านท่าสองคอน	เมือง	กลาง	
3	บ้านเขว้า “รัฐประชาวิทยากร”	เมือง	เล็ก	ขยายโอกาส
4	วังยาวศึกษาวิทย์	โกสุมพิสัย	ใหญ่	
5	หนองกุงวิทยากร	โกสุมพิสัย	กลาง	
6	บ้านแก้งชิงแคง	โกสุมพิสัย	เล็ก	
7	มะค่าพิทยาคม	กันทรวิชัย	ใหญ่	
8	นาสีนวนพิทยาสรรค์	กันทรวิชัย	กลาง	
9	วังบัวสามัคคีวิทยา	กันทรวิชัย	เล็ก	ขยายโอกาส
10	บ้านเชียงยืน	เชียงยืน	ใหญ่	
11	กู่ทองวิทยาคม	เชียงยืน	กลาง	
12	บ้านขามเปี้ย	เชียงยืน	เล็ก	ขยายโอกาส
13	แกดำวิทยาคาร	แกดำ	ใหญ่	
14	บ้านวังแสง	แกดำ	กลาง	
15	บ้านเหล่าจันทนาฏ	แกดำ	เล็ก	ขยายโอกาส
16	ชื่นชมพิทยาคาร	ชื่นชม	ใหญ่	
17	ชุมชนบ้านกุดปลาตุก	ชื่นชม	กลาง	
18	บ้านหนองกุง	ชื่นชม	เล็ก	ขยายโอกาส
19	นาโพธิ์พิทยาสรรพ์	กุดรัง	ใหญ่	
20	กุดรังประชาสรรค์	กุดรัง	กลาง	
21	บ้านหนองแวงสหคามฯ	กุดรัง	เล็ก	ขยายโอกาส

รวมสถานศึกษาขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน ขนาดกลาง 7 โรงเรียน ขนาดเล็ก 7 โรงเรียน รวมทั้งหมด 21 สถานศึกษา (เป็นสถานศึกษาขยายโอกาส 6 สถานศึกษา)

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2550)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Ration Scale) เพื่อสอบถามความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยสอบถาม ความพึงพอใจ 7 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาพฤติกรรมทางศีลธรรมและวัฒนธรรม ด้านคุณสมบัติของครูพระ ด้านบุคลิกภาพความเป็นครู และจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ได้แก่ งานวิจัยของวินัย นาราภิรมณ์ และคณะ (2549 : 50-52) พรชุตี อาชาวำรุง และคณะ (2549 : 58-66) ให้ได้ตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง ครอบคลุมทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหาที่จะศึกษาวิจัย
3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. การสร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างโดยปรับปรุงดัดแปลงเพิ่มเติมจากเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Sating (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 69) ซึ่งกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อสอบถามเกี่ยวกับ ความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อครูพระสอนศีลธรรมในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยสอบถามความพึงพอใจ 7 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาพฤติกรรมทางศีลธรรมและวัฒนธรรม ด้านคุณสมบัติของครูพระ ด้านบุคลิกภาพ ความเป็นครูและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผล
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะปลายเปิด

5. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ ดังรายชื่อ

6.1 นายปลงคพ สกุลเดช ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ครูอันดับ คศ. 3
ผู้อำนวยการสถานศึกษาบ้านหนองขามสะแบง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

6.2 นางถิ่นไทย แก้วสำโรง กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ครูอันดับ คศ. 3 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาบ้านสระตะเคียน สำนักงานเขตพื้นที่มหาสารคาม เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการวิจัย การวัดผลและตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ

6.3 นายหนูคล้าย แดงน้อย ค.บ. (การบริหารการศึกษา) ครูอันดับ คศ. 7
สถานศึกษา บ้านหนองบอน ตำบลเลิงแฝก อำเภอกุฉินิจ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

7. นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง และได้นำไปทดลองใช้ (Try –Out) เพื่อความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามกับครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีลักษณะเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ เก็บข้อมูล จำนวน 30 คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7623

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรง และความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการศึกษาวิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ใช้วิธีการที่ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 62) ได้เสนอแนะไว้โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อพิจารณาให้คะแนนข้อคำถาม แต่ละข้อว่ามีความเหมาะสม หรือสอดคล้องกับความพึงพอใจด้านที่ระบุไว้ในระดับใด โดยที่คะแนนแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ มากที่สุด	มีค่าคะแนน 4.51-5.00
ระดับความพึงพอใจ มาก	มีค่าคะแนน 3.51-4.50
ระดับความพึงพอใจ ปานกลาง	มีค่าคะแนน 2.51-3.501
ระดับความพึงพอใจ น้อย	มีค่าคะแนน 1.51-2.50
ระดับความพึงพอใจ ต่ำหรือน้อยที่สุด	มีค่าคะแนน 1.00-1.50

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือขอความช่วยเหลือในการตอบแบบสอบถามจากฝ่ายวิชาการและบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1
2. นำแบบสอบถามส่งไปที่สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทั้ง 21 สถานศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามแก่ ครูผู้สอน นักเรียน ตามกลุ่มตัวอย่างรายอำเภอ 7 อำเภอ ทั้ง 21 สถานศึกษา

สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม
หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
 - 2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum_{i=1}^n X_i$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนคนในกลุ่ม

- 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

Σ แทน ขนาดตัวอย่าง

2.3 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$p = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ p แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสำคัญโดยใช้ t-test (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 223)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$